

VOJENSKÉ ZDRAVOTNICKÉ LISTY

ROČNÍK XXXIX

ÚNOR 1970

ČÍSLO 1

NAŠE SOUČASNÉ ÚKOLY

Genmjr. MUDr. Miroslav HEMALA, CSc.

Složitý vnitropolitický vývoj probíhající v našem státě v posledních dvou letech nezůstal bez vlivu na zdravotnickou službu — na její příslušníky všech stupňů. Při analýze — zejména některých negativních vlivů — jsme byli nuceni definovat obsah, závažnost i posloupnost zejména těch úkolů, které mají obecnou platnost pro celou službu, pro všechny její příslušníky bez ohledu na to, na kterém velitelském stupni působí.

Základním úkolem celospolečenského významu pro letošní rok, je oblast **ideově výchovné práce**, která musí být v plném souladu s vnitřními a mezinárodními cíli politiky Komunistické strany Československa. Půjde především o to, aby byl veden nesmiřitelný boj proti nepřátelským ideologiím, zejména proti pravicevému oportunismu. Nelze připustit jakékoli tendence, které by zkreslovaly základní principy marxisticko-leninské politiky naší strany. Ofenzivnost agitace a propagandy musí mít vyhraněný charakter a odpovídající úroveň.

V souladu s třídním hodnocením vývoje v ČSSR musíme u všech příslušníků zdravotnické služby ČSLA dosáhnout správného pochope-
ní funkce armády při obraně socialismu.

Zdůrazňujeme zejména nutnost, aby tyto otázky byly objasňovány a probojovávány souběžně — i když logicky diferencovaně na všech stupních, počínaje posluchači Vojenského lékařského výzkumného a doškolovacího ústavu Jana Evangelisty Purkyně v Hradci Králové. Jde nám o to, abychom dosáhli uvědomělé a vřelý vztah k službě v ČSLA a tím i ke zdravotnické službě. Jsme toho názoru, že negativní pacifistické tendence spolu s všeobecným uvolněním kázně a vztahů k plnění celospolečenských povinností a závazků jsou jednou z hlavních příčin žádostí vojenských lékařů o odchod z činné služby. V této souvislosti zaujímáme jednoznačné stanovisko k rostoucímu množství

žádostí vojenských lékařů o propuštění mimo činnou službu. Máme na mysli ty žadatele, kteří mají vůči vojenské správě nesplněný závazek, k němuž se dobrovolně zavázali po absolvování bezplatného studia na bývalé Vojenské lékařské akademii nebo dnešním Vojenském lékařském výzkumném a doškolovacím ústavě. Tento ústav vychovává vojenského lékaře v první řadě pro vojska. Tato výchova a péče je velmi nákladná — uvážíme-li, že jde o šest let základního vysokoškolského studia, po kterém následují dva roky všeobecně medicínské přípravy. Jestliže až do skončení této náročné přípravy jde převážně o jednostrannou záležitost ve smyslu plnění přijatých závazků vojenskou správou vůči posluchači, po jejím skončení zákonitě a logicky musí být realizována fáze druhá, kdy mladý vojenský lékař bude odevzdávat naší společnosti to, co jí patří. Žádný stát na světě si nemůže dovolit takový přepych, aby po dlouhodobých investicích do přípravy vojenského lékaře jej bezdůvodně tohoto závazku zprošťoval. Touto cestou jít nemůžeme, ani nepůjdeme. Nechceme a nebudeme poškozovat zájmy obranyschopnosti, zájmy bojeschopnosti naší armády, naší socialistické společnosti. Průběh vojenské služby vojáka z povolání je upraven příslušnými normami, které se týkají i vojenských lékařů. Tyto normy budou přirozeně respektovány v případech, kdy vzniká zákonný nárok na propuštění mimo činnou službu (např. pro onemocnění).

Zdůrazňujeme, že i nadále považujeme službu vojenského lékaře u útvaru za základní, i když náročný a obtížný prvek v celé struktuře zdravotnické služby Československé lidové armády. Nehledě na to, že z úrovně ministerstva národní obrany byla realizována celá řada normativních opatření, která mají zabezpečit výraznější a efektivnější odborné medicínské uplatnění hlavního lékaře, nepovažujeme naše

úsilí za skončené a budeme v něm systematicky pokračovat. Budeme ovšem nesmírně rádi, když naše snahy nezůstanou pouze jednostrannou záležitostí zdravotnické správy MNO nebo okruhů.

Jedním z dalších hlavních úkolů, který se převážně týká zdravotnických ústavů a zařízení je **zvýraznění jejich vojenského charakteru**, a to jak v obsahu, tak i metodách práce. Pro vojenské nemocnice to např. znamená: hledat a uplatňovat správné proporce pro jednotlivé oblasti činnosti ústavu, zejména najít poměr mezi činností pro vojsko a pro civilní sektor. Rozhodujícím hlediskem musí zůstat priorita vojensko-odborná. V oblasti postgraduální přípravy mladých vojenských lékařů pak nepřipouštět, aby pracovali bez odborného vedení, nebo rozhodovali o otázkách, které jim nepřísluší. Přitom je vést cílevědomě k tomu, aby si osvojili maximum potřebných znalostí a návyků pro další samostatnou práci po přechodu na funkce u útvarů, a to včetně zásad vojenské kázně a vystupování, styku s velitelskými orgány, vojenské administrativy apod. Souběžně je nutno zvýšit náročnost na vojenskou kázeň a vystupování, jakož i na dodržování stejnokrojevého předpisu a velitelské náročnosti u všech vojáků — důstojníků zdravotnických zařízení.

V letošním roce spějí do závěrečné fáze přípravy, které mají od 1. 9. zabezpečit centralizaci roztržštěných pracovišť do jednotných posádkových ošetřoven. Principy, na kterých má být tento v podstatě poliklinický systém vybudován, jsme dostatečně objasnili i na stránkách

našeho odborného tisku, stejně tak cíl, který od realizace těchto opatření očekáváme. V této fázi příprav klademe hlavní důraz na perfektní analýzu v jednotlivých posádkách, na správné, racionální závěry a součinnost zdravotnické služby s odpovídajícími velitelskými i odbornými orgány. Jedno z vedoucích kritérií, které za všech okolností musí být respektováno, je i **na-dále zabezpečení dostupnosti a soustavnosti poskytovaných lékařských služeb na vyšší úrovni.**

Dále je na úseku léčebně-preventivní péče nezbytné komplexně vyhodnotit na všech organizačních stupních zdravotní stav vojáků z povolání, nemocnost a úrazovost všech vojáků v činné službě. Na základě tohoto rozboru, který mimo jiné má dát odpověď na otázku, jaký je stav realizace zákona č. 20/1966 Sb. v ČSLA, navrhnout účinný systém opatření, který by zabezpečoval výrazné zlepšení všestranné zdravotnické péče o příslušníky naší armády.

Dáleko více pozornosti je nutno věnovat lékařským indikacím na preventivní rehabilitaci. To prakticky vyžaduje: zabezpečit u všech hlavních distributorů a zejména u všech velitelů útvarů systematickou odbornou konzultační činnost orgánů zdravotnické služby tak, aby bylo dosaženo maximálního možného souladu mezi přidělovanými poukazy a individuálními zdravotními indikacemi u rehabilitantů.

Na závěr chceme zdůraznit, že nám nejde o výčet všech úkolů zdravotnické služby. Jejich paleta je příliš široká a rozsáhlá. Chtěli jsme ovšem akcentovat ty úseky, které jsou v současné době nejpálčivější.